

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. Розглянуто підвищення ефективності діяльності підприємства як один із основних факторів успішного ведення бізнесу. Визначено три групи напрямів підвищення ефективності діяльності підприємства, а також основні чинники, що входять до цих груп.

Аннотация. Рассмотрено повышение эффективности деятельности предприятия как один из основных факторов успешного ведения бизнеса. Определены три группы направлений повышения эффективности деятельности предприятия, а также основные факторы, которые включают в себя эти группы.

Annotation. An increase of the efficiency of enterprise activity is one of basic factors of successful business. Three groups of ways to increase the efficiency of the company, and the main factors that these groups include are identified.

Ключові слова: ефект, ефективність, напрями підвищення ефективності діяльності підприємства.

В умовах сучасної економічної ситуації в Україні та світі пошук та встановлення напрямів підвищення ефективності діяльності підприємства є досить актуальною темою, оскільки за кризових обставин, що склалися в економіці, кожен керівник намагається якщо не підвищити, то хоча б зберегти належний стан роботи свого підприємства.

Метою дослідження є розгляд основних напрямів підвищення ефективності діяльності підприємства, а також оцінювання їх впливу на підприємство.

Поняття ефективності є чи не найважливішим в економічній теорії та практиці. Кожен підприємець українця цікавлений в ефективному веденні виробничо-господарської діяльності свого підприємства. Тому зрозуміти саму суть поняття ефективності дуже важливо.

Дослідженню різних аспектів ефективності присвячені праці багатьох вчених, а саме: Н. Шишкіної, Макарова С. А., Небава М. І., Є. Іщенко, Турила А. М., Гетьман О. О., Яркіна Т. В. та ін. Принциповим в аналізі цієї проблеми з позицій системного підходу є те, що в самому трактуванні поняття ефективності до цього часу відсутня чітка визначеність.

Ефект – від лат. *effectus* означає результат, дію. Отже, ефективність – це результативність [1, с. 384].

Тобто необхідно не тільки знати кінцевий результат при характеристиці будь-якої діяльності, а й вміти підрахувати витрати на його досягнення. Виходячи з цього, ефективність – це співвідношення між результатом і ресурсами, які сприяли цьому результату [1, с. 385].

При відсутності чіткої визначеності в трактуванні поняття ефективності на практиці важливо знайти дієві напрями її підвищення. Для цього необхідно класифікувати напрями її зростання (рисунки).

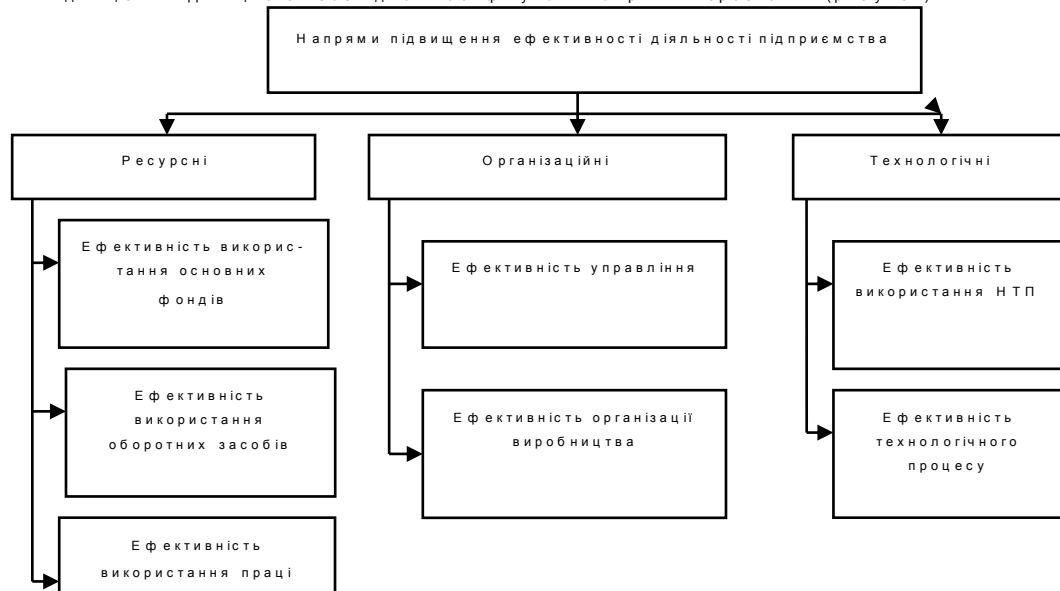

Рис. Напрями підвищення ефективності діяльності підприємства

2) напрями розвитку й удосконалення виробництва та іншої діяльності;

3) напрями вдосконалення системи управління підприємством та всіма видами його діяльності.

Ресурсний напрям відображає першочергову необхідність аналізу ефективності використання наявної матеріальної бази виробництва та живої праці. При цьому слід урахувати рівень завантаження обладнання в часі, структуру собівартості продукції, з точки зору співвідношення в ній амортизації, матеріальних витрат, витрат на оплату праці. Зазначені показники слід розглянути в динаміці, а також по можливості порівняти з показниками найближчих конкурентів. Для оборотних фондів найважливішим показником є швидкість їх обороту [2, с. 368].

Організація виробничого процесу також є важливою складовою ефективності діяльності підприємства, а отже, і значним резервом її підвищення. У конкретних умовах підприємства слід проаналізувати всі аспекти, що визначають ефективність організації робіт – від рівня організації робочого місця окремого робітника чи спеціаліста до рівня підприємства в цілому. Для виробничих підприємств, ураховуючи, звичайно, специфіку їх діяльності, особливу увагу треба звертати на можливості застосування більш ефективних типів виробництва (масового, багатосерійного) [3, с. 295].

Для розвитку і вдосконалення, безпосередньо, виробничого процесу необхідно постійно проводити такі заходи:

- прискорення впровадження результатів науково-технічного та організаційного прогресу в практику діяльності підприємства;
- удосконалення виробничої системи управління, форм і методів організації діяльності, її планування і мотивації;
- підвищення якості і конкурентоспроможності продукції.

Чинники, які визначені третьою групою набувають чи не найважливішого значення в умовах сучасного політичного та економічного становища. Тут доцільно розглядати внутрішні та зовнішні відносно до підприємства фактори. Адже факторами внутрішнього середовища можливо оперувати на рівні підприємства, а от зовнішніми факторами управляти майже неможливо, оскільки вони потребують зазвичай суттєвих структурних зрушень, розгалуження інфраструктури підприємства, залучення інституціональних механізмів для забезпечення належних передумов функціонування підприємства, і взагалі – вдосконалення та розробки дієвих економічних та соціальних програм, що сприяють розвитку суспільства і держави [4, с. 480].

Отже, становлення ринково орієнтованої системи господарювання та розвиток досконалих конкурентних відносин між її суб'єктами в Україні вимагають упровадження організаційно-економічного механізму, здатного забезпечити стабільне, ефективне, високоприбуткове функціонування найважливіших структурних одиниць – промислових підприємств – та мобільно інтенсифікувати відтворювальні процеси як на локальному, так і на глобальному рівнях, а це не можливо без ефективною діяльності всіх підрозділів підприємства. Для кожного підприємства інструменти, за допомогою яких воно зможе досягти таких результатів, є індивідуальними, а отже, і напрями та шляхи підвищення ефективності його діяльності потребують постійного вдосконалення, а їх використання повинно бути обумовлене особливостями конкретного підприємства.

Наук. керівн. Мартіянова М. П.

Література: 1. Макарова С. А. Экономика фирмы / С. А. Макарова. – М. : Мирвая экономика, 2007. – 438 с.
2. Экономика та організація виробничої діяльності підприємства / М. І. Небава, О. О. Адлер, В. О. Козловський та ін. – Вінниця : ВНТУ, 2010. – 514 с.
3. Яркіна Т. В. Основы экономики предприятия : учебн. пособ. / Т. В. Яркіна. – М. : Инфра-М, 2006. – 458 с.
4. Гетьман О. О. Экономика підприємства : навч. посібн. / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. – 2-ге вид. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 488 с.